

SEPTEMBROVÉ LEGISLAČÍNO 2022

21.10.2022

www.lepsiezakony.sk

Prehľad legislatívnych zmien prijatých počas 72. schôdze NR SR s vplyvom na podnikateľské prostredie

72. schôdza Národnej rady Slovenskej republiky (13.9.2022 – 19.10.2022) priniesla viacero novínok a zmien vzťahujúcich sa na podnikateľské prostredie, vrátane malých a stredných podnikov. V tomto článku Vám prinášame tie najvýznamnejšie zmeny, o ktorých by ste mali určite vedieť.

1. Ruší sa inštitút integrovaného obslužného miesta (IOM)

- ⇒ *Zákon č. 325/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony*
- ⇒ *Účinnosť od 7.10.2022*

Bola prijatá novela zákona o e-Governmente, ktorej hlavným cieľom je **celkové skvalitnenie poskytovania elektronickej verejnej komunikácie**. Spresňujú sa pravidlá doručovania orgánom verejnej moci v postavení účastníka konania a tiež dochádza k úprave pravidiel doručovania s cieľom vyhnúť sa špekulatívnemu konaniu majiteľa elektronickej schránky pri jej deaktivácii, t. j. deaktivácia nemá vplyv na doručovanie elektronickej úradnej správy vrátane všetkých elektronických dokumentov, ktorá bola do elektronickej schránky uložená pred vykonaním deaktivácie.

V oblasti autorizácie sa spresňuje úprava používania autorizácie klikom pre všetky podania odosielané prostredníctvom Ústredného portálu verejnej správy. **Upúšťa sa od povinnosti vedenia lokálnej evidencie zaručených konverzií a zavádza sa používanie len centrálnej evidencie zaručených konverzií**, v spojení so zjednodušením náležitostí osvedčovacej doložky.

Zásadnou zmenou je zrušenie inštitútu integrovaného obslužného miesta, pričom niektoré z činností budú poskytované aj naďalej na základe iných ustanovení zákona o e-Governmente, resp. osobitných predpisov (napr. vykonávanie zaručenej konverzie alebo vydávanie elektronického odpisu a výstupu z informačných systémov verejnej správy).

2. Boli prijaté opatrenia na zmiernenie energetickej krízy

- ⇒ *Zákon č. 324/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov*
- ⇒ *Účinnosť od 7.10.2022*

Národná rada SR prijala novelu zákona o energetike, ktorej **účelom je zabrániť negatívnemu vplyvu vysokého nárastu cien elektriny a plynu na najzraniteľnejších odberateľov** prostredníctvom návrhu všeobecného hospodárskeho záujmu a rozšírenie stavu núdze v energetike.

Novela zákona rozšíri súčasný koncept stavu núdze v energetike o situáciu, kedy cena veľkoobchodných energetických komodít na trhoch dosahuje veľmi vysoké hodnoty, ktoré by mohli mať za následok cenovú nedostupnosť elektrickej energie a plynu pre odberateľov, a zároveň by mohlo vyvolať ohrozenie bezpečnosti štátu, zdravia, alebo života veľkej skupiny odberateľov elektriny, či hrozbu značných hospodárskych škôd u koncových odberateľov na vymedzenom území.

Novela tiež **definuje súhrn opatrení ako obmedzenie medzioblastnej kapacity na cezhraničné obchodovanie s elektrinou**, využitie výrobných kapacít domácich zariadení na výrobu elektriny určenej na dodávky koncovým odberateľom za stanovené ceny. Rovnaký mechanizmus platí aj v prípade plynu.

Stav núdze bude môcť v tomto prípade vyhlásiť vláda iba na návrh MH SR a zároveň bude oprávnená rozhodovať o uložení opatrení, ktoré nariadi rezort hospodárstva vyhláškou. V tomto prípade bude vláda ceny určovať nariadením a novela bude upravovať výnimku z bežnej cenovej regulácie. Cena teda nebude stanovená Úradom pre reguláciu sieťových odvetvím (ÚRSO).

Na základe prijatých pozmeňujúcich návrhov sa súčasne **zavádza časové obmedzenie trvania stavu núdze na 180 dní s možnosťou opakovaného predĺženia**. Zavádza sa tiež kontrola vlády, konkrétne prostredníctvom nevyhnutnosti schváliť predĺženie trvania stavu núdze parlamentom.

Povinnosť dodávok plynu určeným odberateľom za stanovené ceny v čase núdze sa zároveň nebude vzťahovať na strategické zásoby iných štátov uložené v zásobníkoch na území Slovenska. Rovnako sa táto povinnosť nebude vzťahovať ani na základnú náplň zásobníka.

3. Bola schválená novela Zákonníka práce

- ⇒ *Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony*
- ⇒ *Účinnosť od 1.11.2022*

Parlament schválil novelu Zákonníka práce, ktorou sa majú zabezpečiť **transparentné a predvídateľné pracovné podmienky pre zamestnancov** povinnou transpozíciou 2 európskych smerníc, a to:

- a) Smernice EÚ o transparentných a predvídateľných pracovných podmienkach v Európskej únii,
- b) Smernice EÚ o rovnováhe medzi pracovným a súkromným životom rodičov a osôb s opatrovateľskými povinnosťami.

Prijaté boli nasledovné zmeny:

- **doplnenie vybraných ustanovení Zákonníka práce týkajúcich sa pracovnej zmluvy a poskytovania informácií o pracovných podmienkach a podmienkach zamestnávania,**

Ide predovšetkým o presné vymedzenie okruhov informácií, ktoré zamestnávateľ poskytuje svojim zamestnancom, ako aj o vymedzenie časového horizontu na ich poskytnutie. Zároveň návrh ustanovuje možnosť poskytovania informácií aj v elektronickej podobe. Transpozíciou smerníc z veľkej časti iba dochádza k legislatívnej úprave súčasnej bežnej praxe u zamestnávateľov a nejde o zavádzanie nového typu povinností.

- **rozšírenie, resp. spresnenie okruhu informácií, ktoré má zamestnanec dostať** s cieľom, aby bola zabezpečená požiadavka transparentnosti a predvídateľnosti vykonávanej práce,
- **ustanovenie práva zamestnanca žiadať prechod na inú formu zamestnania** (napr. z určitej doby na neurčitý čas),
- **ustanovenie poskytovania informácií aj v elektronickej podobe,**

Jasné vyjadrenie možnosti elektronickej komunikácie v zákone, ako aj jednoznačné rozdelenie informácií na dohodnutý obsah pracovnej zmluvy (t. j. jeho náležitosti) a zvyšné informácie, ktoré sa môžu stať zmluvným obsahom pracovnej zmluvy ale aj nemusia, **uľahčí fungovanie zamestnávateľov v každodennom živote**, keďže väčšinu pravidiel nastavuje zamestnávateľ sám (ak u neho nepôsobia zástupcovia zamestnancov) podľa ustanovení Zákonníka práce (napr. presná dĺžka pracovného času, pracovné dni, rozvrhy práce, rozsah dovolenky a pod.)

Novelou Zákonníka práce sa dopĺňajú a spresňujú ustanovenia, ktoré sa týkajú rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom rodičov a osôb s opatrovateľskými povinnosťami, napr. inštitút tzv. otcovskej dovolenky, možnosť žiadať flexibilné formy práce, ak ide o osoby, ktoré sa napr. starajú o deti.

Zároveň sa novelizuje aj zákon o sociálnom poistení, čím sa **umožní súbežné čerpanie materského otcom aj matkou dieťaťa počas dvoch týždňov v období šiestich týždňov od narodenia dieťaťa**. Novelou zákona o rodičovskom príspevku sa zase umožní súbežné poskytovanie rodičovského príspevku a materského, ktoré sa bude vyplácať otcovi dieťaťa počas trvania tzv. otcovskej dovolenky. **V prípade otcovskej dovolenky, táto bude platená zo sociálneho poistenia, a teda pre zamestnávateľa nevzniknú dodatočné náklady.**

4. Nanovo sa definuje nastavovanie poplatkov za odpady v obci

- ⇒ **Zákon č. 335/2022 Z. z. , ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady**
- ⇒ **Účinnosť od 1.11.2022**

Bola prijatá novela zákona, ktorá sa týka paušálneho poplatku, neváženého množstvom zberu komunálneho odpadu, ako aj váženého množstvom zberu drobného stavebného odpadu. Vytvára sa rámec pre **určenie miestneho poplatku za komunálny odpad, ktorého zber prebieha vážením na zbernom vozidle pri vyprázdňovaní zbernej nádoby.**

Sadzby sa upravujú a zaokrúhľujú tak, aby bolo zo zákona dostupné dostatočné rozpätie pre obce na krytie nákladov obcí na zber a likvidáciu odpadu, najmä v súvislosti so zvyšovaním poplatku za uloženie odpadu na skládkach pre obce s nízkou mierou separácie odpadu, ako aj nákladmi na zberové spoločnosti. Navrhovanou úpravou rozpätia sadzieb sa nemenia sadzby pre poplatníkov, tie nastanú až samotnou úpravou VZN obce. **Zmenou zákona preto nevznikajú fiškálne zmeny ani vplyvy na poplatníkov.**

Samostatne **sa stanovuje rozsah sadzby preddavku na poplatok pri váženom množstvom zbere komunálneho odpadu.** Obci pribudne možnosť mať na svojom území, v časti obce alebo pre niektoré typy poplatníkov zavedený rôzny systém zberu komunálneho odpadu - podľa toho by mohol byť určený poplatok rôzne.

Zmena nadväzuje na už skôr prijatú legislatívnu úpravu v zákone o odpadoch, podľa ktorej sa **od roku 2023 samospráva môže rozhodnúť, či bude pri zbere komunálneho odpadu tento odpad vážiť.**

Vo výsledku **rozhodnutie o spôsobe určenia poplatku za komunálny odpad bude na rozhodnutí obce a to, či zavedie:**

- 2-paušálny poplatok (sadzba poplatku na osobu a deň),-štandardný nevážený množstvový zber (ako súčin sadzby poplatku, veľkosti zbernej nádoby a frekvencie odvozu),
- vážený množstvový zber (poplatok vypočítaný podľa skutočného množstva odpadu vyjadreného v hmotnostných jednotkách),
- prípadne ich kombinácia podľa lokality v obci alebo podľa typu poplatníkov.

5. Zavádzajú sa grafické symboly pre zapísané označenie pôvodu výrobkov

⇒ *Zákon č. 337/2022 Z. z. , ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 469/2003 Z. z. o označeniach pôvodu výrobkov a zemepisných označeniach výrobkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov*

⇒ *Účinnosť od 1.11.2022*

Prijatou novelou zákona **sa zavádzajú grafické symboly pre zapísané označenie pôvodu výrobku a pre zapísané zemepisné označenie výrobku**, čím tieto výrobky získajú ochranu prostredníctvom práva priemyselného vlastníctva. Novela je reakciou na dopyt používateľov systému označení pôvodu a zemepisných označení.

Označenie pôvodu alebo zemepisné označenie **je možné získať pre výnimočné výrobky, ktorých špecifické vlastnosti, kvalita alebo povest' sú dané zemepisným prostredím s jeho charakteristickými prírodnými a ľudskými faktormi.**

Ide o výrobky, ktoré nie sú poľnohospodárskymi výrobkami, potravinami, vínami, aromatizovanými vínnymi výrobkami a liehovinami a ktoré bývajú obvykle označované aj ako remeselné či priemyselné výrobky.

Pre lepšie poznanie uvedenej kategórie výrobkov, ľahšiu identifikáciu týchto výrobkov na trhu a uľahčenie orientácie spotrebiteľa na trhu sa pre danú kategóriu výrobkov **sa zavádzajú aj grafické symboly pre zapísané označenie pôvodu výrobku a pre zapísané zemepisné označenie výrobku, ktoré doteraz v zákone absentovali.**

Použitie príslušného grafického symbolu na výrobku bude na báze dobrovoľnosti.

6. Posúva sa hranica registrácie na výkon pohonného strojového zariadenia malých plavidiel

⇒ *Zákon č. 336/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 338/2000 Z. z. o vnútrozemskej plavbe a o zmene a doplnení niektorých zákonov*

⇒ *Účinnosť od 1.11.2022*

Prijatou novelou zákona sa sleduje **zníženie administratívnej náročnosti pri registrácii malých plavidiel s vlastným strojovým pohonom** v nadväznosti na vedecko-technický pokrok v oblasti vývoja lodných motorov a ich výkonu, a to **zvýšením hranice výkonu vlastného strojového zariadenia na registráciu malého plavidla s vlastným strojovým pohonom.**

Cieľom je **odbremeniť prevádzkovateľov malých plavidiel s vlastným strojovým pohonom od povinnosti registrovať malé plavidlá s výkonom pohonného strojového zariadenia väčším ako 4 kW a posunúť hranicu registrácie na výkon pohonného strojového zariadenia väčší ako 11 kW.**

Povinnosť byť držiteľom preukazu odbornej spôsobilosti vodcu malého plavidla pri vedení malého plavidla ostáva v zákone zachovaná aj pri výkone pohonného strojového zariadenia väčšom ako 4 kW.

Prijatou novelou sa **zosúladia aj podmienky prevádzky malého plavidla na nesledovaných vodných cestách medzi Českou republikou a Slovenskou republikou**, umožní sa v súlade so zákonom viesť malé plavidlo s vlastným strojovým pohonom bez preukazu odbornej spôsobilosti vodcu malého plavidla aj na ostatných nesledovaných vodných cestách Slovenskej republiky v záujme rozvoja turistického ruchu.

CENTRUM **LEPŠEJ** REGULÁCIE

LEPŠIE ZÁKONY PRE PODNIKATEĽOV

Kontaktné údaje:

Slovak Business Agency
Centrum lepšej regulácie (CLR)
Karadžičova 2
Twin City A
811 09 Bratislava

clr@sbagency.sk
02/203 63 193
02/203 63 293